Werkvormen

Documentaire en CKV

In dit document vind je drie universele werkvormen om documentaire te integreren in een les CKV of Beeldende Vorming. Ze zijn geschikt voor voortgezet onderwijs en mbo en lenen zich goed voor differentiatie.

1. Gerelateerde kunstwerken

Leerlingen gaan op zoek naar een liedje, beeldend kunstwerk, game, film, toneelstuk of andere performance die aansluit bij de thematiek uit de documentaire.

a. Verdeel de klas in groepjes. Bespreek onderling: welke thema's staan centraal in de documentaire? Maak een lijstje en kies samen één thema om een gerelateerd kunstwerk bij te selecteren.
b. Onderzoek het geselecteerde werk:
   - Wie heeft het gemaakt?
   - Wat zegt dit werk over het onderwerp?
   - Welke nieuwe informatie vertelt dit werk, aanvullend op de documentaire?
   - Wat vind je mooi of goed aan dit werk? Wat zou het nog beter maken?
   - Waar is het werk te zien? Voor wie is het bedoeld?
c. Presenteer het werk op een poster met daarbij: titel en maker, jullie antwoorden in steekwoorden en één prikkelende vraag voor de bezoeker. Is jullie werk niet op te hangen (liedje, podcast, game, film)? Zet dan een QR-code of link op de poster, zodat bezoekers het zelf kunnen beluisteren of bekijken. Voeg eventueel een afbeelding of een korte quote toe.
d. Alle posters hangen in het lokaal. De helft van de groepjes blijft bij de eigen poster en geeft een toelichting van 1 minuut aan toeschouwers. De rest loopt rond. Na 10 minuten wisselen jullie. Iedere toeschouwer plakt op minstens drie posters een post-it met een reactie, aanvulling of antwoord op de prikkelende vraag.
e. Individuele reflectie: Welk werk raakte jou het meest, en waarom? Welke nieuwe kennis of gevoelens heb je over het thema?

Notitie voor de docent: Je kunt leerlingen uit alle kunstvormen laten selecteren, maar je kunt er ook voor kiezen om deze opdracht op één kunstvorm te richten. Dit kan stappen 3 en 4 vergemakkelijken.

2. Digitale recensie

Leerlingen maken een vlog (individueel) of podcast (in kleine groepjes) waarin ze een review geven over de documentaire.

a. Het werk moet voldoen aan de volgende punten:
   - Het moet goed verstaanbaar zijn.
   - Het moet een inleiding, kern en een slot hebben.
   - Er moet iets origineels in zitten (een jingle bijvoorbeeld).
   - Er moet een goed onderbouwde mening in zitten over de documentaire.

b. Bekijk of beluister elkaars vlog of podcast en benoemen één top en één tip. Bedenk vervolgens wie een interessante spreker of co-creator zou kunnen zijn om het werk te verdiepen. Welke rol zou deze persoon kunnen spelen en wat zou diegene inhoudelijk of creatief toevoegen?

Notitie voor de docent: Je kunt leerlingen laten kiezen of ze een vlog of podcast willen maken, of bepalen dat iedereen in dezelfde vorm moet werken. Als de klas zowel vlogs als podcasts maakt, is het handig om bij onderdeel b de leerlingen die een vlog hebben gemaakt feedback te laten geven op elkaars vlogs en de groepjes die een podcast hebben gemaakt feedback te laten geven op elkaars podcasts.

3. Filmpitch

Leerlingen maken een videopitch voor iemand over wie ze een documentaire willen maken. Maak twee- of drietallen. Stel je voor dat jullie een team van filmmakers zijn. Jullie willen graag een documentaire maken over een bekendheid die jullie interessant vinden.

a. Bedenk wie de hoofdpersoon van jullie film wordt en verzamel wat stijlvoorbeelden: plaatjes, foto's, video's en/of trailers die lijken op wat jullie zouden willen maken.
b. Maak een videoboodschap voor die persoon, waarin jullie het idee voor de film beschrijven. Het doel is om hem/haar/hen over te halen om mee te werken aan de film. Hieronder vind je wat vragen die in je video beantwoord moeten worden.
   - Waarom wil je een film over deze persoon maken?
   - Waar zal de film te zien zijn (bioscoop, Netflix, YouTube)?
   - Wat laat de film zien?
   - Wat laat de film niet zien?
   - Wat wordt de stijl van de film?
   - Waarom gaan mensen deze film mooi of interessant vinden?

Zijn er groepjes die hun video willen laten zien of erover willen vertellen? Hulpvragen bij het reflecteren: Welke stijlvoorbeelden hebben jullie verzameld? Waar zijn jullie gaan zoeken en waarom hebben jullie deze gekozen? Wat is goed gelukt aan jullie videoboodschap? Wat zouden jullie de volgende keer misschien anders willen doen?